

Studieplan for Lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter 1 5.-10. trinn (30 studiepoeng) (2016–2017)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Høgskolen i Østfold, studiested Halden.

Kontakt

Studieprogramansvarlig

HiØ VIDERE

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet tar utgangspunkt i Kunnskapsdepartementets strategiplan *Kompetanse for kvalitet - Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025*. Studieplanen er utformet i tråd med Kunnskapsløftet. Studiet er profesjonsrettet og praksisnært og bygger på lærerens undervisningserfaring og undervisningskompetanse. Lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter er både en forutsetning for utvikling av fagkunnskap og en del av fagkompetansen i alle fag, og lærer i hvert enkelt skolefag har ansvar for at elevene har mulighet til å utvikle lesing og skriving i faget. Studiet skal bevisstgjøre lærere i å reflektere faglig og didaktisk rundt de grunnleggende ferdighetene lesing og skriving i ulike fag.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Studenten har

- kunnskap om lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter og betydningen av grunnleggende ferdigheter i Kunnskapsløftet 06
- kunnskap om lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter ut fra fagenes egenart og på fagenes premisser
- kunnskap om hvilke konkrete lese- og skriveferdigheter det er behov for i ulike fag
- kunnskap om sammenhengen mellom utvikling av det muntlige språket og de skriftlige ferdighetene
- kunnskap om lese- og skrivestrategier som basis for læring og læringsprosesser
- kunnskap om hvordan elevenes lese- og skriveferdigheter kan utvikles i det enkelte skolefag med utgangspunkt i læreplanens fagplaner og rammeverk for grunnleggende ferdigheter
- kunnskap om hva det vil si å være ressursperson i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- kunnskap om hvilken betydning de andre grunnleggende ferdighetene har for lesing og skriving i ulike skolefag
- kunnskap om nasjonal prøve i lesing og hvordan analyseverktøyet kan benyttes til videreutvikling og tilpasset opplæring
- kunnskap om didaktisk forskning med relevans for utvikling av elevenes lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter

Ferdigheter

Studenten kan

- legge til rette for utvikling av lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i undervisningen
- gjennomføre læreplananalyse med vekt på lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- legge til rette for en inkluderende og variert undervisning i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter, forankret i teori og i samsvar med styringsdokumenter
- legge til rette for og gjennomføre tverrfaglige/flerfaglige prosjekter der lesing og skriving inngår
- ha en faglig dialog med andre lærere om lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- legge til rette for og gjennomføre deling av kunnskap innenfor eget kollegium og i nettverk
- bruke lesing og skriving som grunnleggende ferdighet som redskap for læring i ulike fag
- bruke andre grunnleggende ferdigheter som redskap til å utvikle elevenes lesing og skriving i ulike fag
- bruke arbeidsmåter som fremmer elevenes forståelse, undring, kreativitet og evne til å arbeide systematisk med begrunnelser og argumenter
- analysere og vurdere elevenes tekster ut fra ulike perspektiver på kunnskap og læring
- planlegge, gjennomføre og vurdere relevante undervisningsopplegg med lesing og skriving som grunnleggende ferdighet i ulike fag for alle elever i trinn 5-10 i samsvar med rammeverk, teoretisk- og erfaringsbasert kunnskap
- benytte kartleggingsresultater nasjonale- og andre prøver som verktøy til videreutvikling av undervisningen i ulike fag
- virke som ressursperson for kolleger

Generell kompetanse

Studenten

- har utviklet et overblikk over lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag i skolen og er bevisst på hvordan lesing og skriving brukes på fagenes premisser
- har forståelse for lesingens og skrivingens betydning som allmenndannende ferdigheter og for samspillet med de andre grunnleggende ferdighetene både i skolen og i samfunnet forøvrig
- har innsikt i den betydningen de grunnleggende ferdighetene har for deltagelse i et demokrati
- kan være en ressursperson i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag i skolen

Opptak

Bestått grunnskole-/allmennlærerutdanning, eller annen lærerutdanning rettet mot skole på minimum 180 studiepoeng.

Det er krav om ansettelse i undervisningsstilling på trinn 5-10 parallelt med studiet.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to emner på 15 studiepoeng hver, se studiemodeller nedenfor.

Lesing og skriving som ferdigheter tar for seg følgende tema:

- lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter på fagenes premisser
- lærelanforståelse
- lesing og skriving som redskaper for læring

Utvikling av lese- og skriveferdigheter og arbeid med nasjonale prøver tar for seg følgende tema:

- elevers utvikling av lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- sammensatte tekster
- lesing og skriving i det flerspråklige klasserommet
- ulike arbeidsmåter og oppgavetyper som kan stimulere læring i lesing og skriving i de ulike fagene
- nasjonal prøve i lesing og analyseverktøy

Organisering og læringsformer

Studiet går over to semestre og er emnebasert, 15 studiepoeng per semester. Det er organisert som samlinger med tre fysiske samlinger à to dager i hvert semester. Samlingene vil inneholde varierte arbeidsformer; forelesning, oppgaver, dialog, refleksjon, tilbakemelding, veiledning og kunnskapsdeling. Læringsplattformen Fronter benyttes til informasjon, fagstoff, oppgaver og innleveringer. Det vil være aktuelt å benytte annet kommunikasjonsverktøy mellom samlingene.

Praksis

Praksisnære komponenter er en integrert del av studiet, og studentene må i henhold til opptakskravet undervise på trinn 5-10 parallelt med studiet.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Flere arbeidskrav og eksamen i emnet *Utvikling av lese- og skriveferdigheter og arbeid med nasjonale prøver* legger opp til undervisningsarbeid på skolen der studenten er ansatt.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet, er vi avhengige av tilbakemeldinger fra studentene. Evaluering gjennomføres i henhold til høyskolens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre egne deltakerundersøkelser.

Tilbakemelding underveis

Lærere gir veiledning og tilbakemelding knyttet til arbeidskrav. Det forventes at studenten tar ansvar for å søke veiledning.

Vurdering

Det er knyttet arbeidskrav til det enkelte emnet. Disse må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen. Arbeidskravene forutsetter bruk av IKT, samt mulighet til å gjennomføre undervisningsopplegg og undersøkelser på arbeidsplassen.

Det vil benyttes både individuell skriftlig og muntlig eksamensform i emnene.

Det benyttes både bokstavkarakterer der A er beste beståtte karakter, E er dårligst beståttkarakter og F er ikke bestått samt karakterregel Bestått/ikke bestått.

Plagiatkontroll:

Alle skriftlige arbeidskrav og eksamensoppgaver kan plagiatkontrolleres. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre skriftlige arbeider uten korrekt bruk av referanser/kilder vil bli vurdert som forsøk på fusk. Se for øvrig [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#).

Litteratur

Se emnebeskrivelsene for litteraturlister.

Jobb og videre studier

Målet for studiet er å utdanne lærere med god kunnskap og gode ferdigheter i de grunnleggende ferdighetene lesing og skriving i alle fag. Læreren skal kunne bli ressursperson knyttet til lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag ved trinn 5-10.

Dette studiet kvalifiserer også for nivå 2 av Lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter på trinn 5-10.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Studieleder/prodekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 7. januar 2016

Studieplanen gjelder for

Studieåret 2016 - 2017

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2016

Obl. emner

LSLG510116
Lesing og skriving som ferdigheter

15 stp

Vår 2017

Obl. emner

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 03:14:29

LSLG510116 Lesing og skriving som ferdigheter (Høst 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Høgskolen i Østfold, studiested Halden

Emneansvarlig: Marion Elisenberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i videreutdanningen under Kompetanse for kvalitet, S8610 *Lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter 1 5.-10. trinn.*

Undervisningssemester

Høst 2016

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har

- kunnskap om lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter og betydningen av grunnleggende ferdigheter i Kunnskapsløftet 06
- kunnskap om lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter ut fra fagenes egenart og på fagenes premisser
- kunnskap om hvilke konkrete lese- og skriveferdigheter det er behov for i ulike fag
- kunnskap om sammenhengen mellom utvikling av det muntlige språket og de skriftlige ferdighetene
- kunnskap om lese- og skrivestrategier som basis for læring og læringsprosesser
- kunnskap om hvordan elevenes lese- og skriveferdigheter kan utvikles i det enkelte skolefag med utgangspunkt i læreplanens fagplaner og rammeverk for grunnleggende ferdigheter
- kunnskap om hva det vil si å være ressursperson i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter

Ferdigheter

Studenten kan

- legge til rette for utvikling av lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i undervisningen
- gjennomføre læreplananalyse med vekt på lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- legge til rette for en inkluderende og variert undervisning i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter, forankret i teori og i samsvar med styringsdokumenter
- legge til rette for og gjennomføre tverrfaglige/flerfaglige prosjekter der lesing og skriving inngår
- ha en faglig dialog med andre lærere om lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- legge til rette for og gjennomføre deling av kunnskap innenfor eget kollegium og i nettverk

Generell kompetanse

Studenten

- har utviklet et overblikk over lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag i skolen og er bevisst på hvordan lesing og skriving brukes på fagenes premisser
- har forståelse for lesingens og skrivingens betydning som allmenndannende ferdigheter og for samspillet med de andre grunnleggende ferdighetene både i skolen og i samfunnet forøvrig
- har innsikt i den betydningen de grunnleggende ferdighetene har for deltagelse i et demokrati
- kan være en ressursperson i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag i skolen

Innhold

Læringsutbytte forutsetter at det blant annet undervises i og arbeides med følgende tema

- Lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter på fagenes premisser
- Læreplanforståelse
- Lesing og skriving som redskaper for læring
- Læreren som skolens ressursperson i skriving og lesing som grunnleggende ferdigheter

Det vil bli arbeidet både teoretisk og praksisrettet i samsvar med målene for læringsutbyttet. De didaktiske tema vil også inneholde tema som vurdering og tilpasset opplæring, inkludert det flerspråklige og flerkulturelle perspektivet.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil være tre fysiske samlinger à to dager. De tre samlingene vil inneholde forelesninger, oppgaver, dialog, refleksjon, tilbakemelding, veiledning og kunnskapsdeling mellom studentene.

Læringsplattformen Fronter benyttes til informasjon, fagstoff, oppgaver og innlevering av arbeidskrav. Det vil også være aktuelt å benytte annet kommunikasjonsverktøy mellom samlingene.

Praksis

Praksisnære komponenter er en integrert del av studiet, og studentene må undervise i skolen på ett/flere av trinnene 5-10 parallelt med studiet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret får studentene fire oppgaver av faglig og didaktisk karakter. Disse skal leveres innen gitte frister. Arbeidskravene inneholder undersøkelser, planlegging og gjennomføring av undervisningsopplegg med påfølgende refleksjonsnotat knyttet til teori og styringsdokumenter, samt andre didaktiske oppgavetyper, individuelle og i gruppe. Tilbakemelding på arbeidskrav blir gitt både av faglærere og medstudenter. Mer detaljert beskrivelse vil bli gitt på samlingene.

Minst ett av arbeidskravene skal inkludere pedagogisk bruk av IKT.

Studenten må involvere ledelse og kollegaer ved sitt arbeidssted i arbeidet med arbeidskravene.

Alle arbeidskrav må være levert og godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen

Faglig samtale inntil 30 minutter. Ingen hjelpemidler.

Det benyttes bokstavkarakterer A – F.

Ekstern sensur.

Evaluerings av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført emneevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten ble sist oppdatert 6. januar 2016

Med forbehold om endringer før studiestart:

Anmarksrud, Ø. og Refsdal, V. (2010): Gode lesestrategier - på mellomtrinnet. Cappelen Akademisk Forlag

Bakken, Jonas 2016: «Retorikk og muntlig kreativitet» i Kvendokken (red.): 101 måter å fremme muntlige ferdigheter på. Bergen: Fagbokforlaget

Fosse, Britt Oda, Kari Anne Rødnes og Lisbeth M. Brevik 2015: «Betydningen av å bruke fagbegreper. For elever, studenter og lærere.» i Bedre Skole 2/2015.

Kvithyld, Trygve, Trude Kringstad og Guri Melby(2014): Gode skrivestrategier - på mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Lese- og skrivesenteret: «Språkløyper - Nasjonal strategi for språk, lesing og skriving 2016-2019» www.uis.no//

Maagerø, Eva og Elise Seip Tønnessen (red) 2015: Å lese i alle fag. Oslo: Universitetsforlaget

Skovholt, Karianne (red.) 2014: Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Smidt, Jon (red.) 2010: Skriving i alle fag - innsyn og utspill. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag

Utdanningsdirektoratet: Læreplanen Kunnskapsløftet 06

Utdanningsdirektoratet: Rammeverk for grunnleggende ferdigheter

Utdelt materiale

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:59:45

LSLG510216 Utvikling av lese- og skriveferdigheter og arbeid med nasjonale prøver (Vår 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Studiested Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i videreutdanningen under Kompetanse for kvalitet, S8610 *Lesing og skrijving som grunnleggende ferdigheter 1 5.-10. trinn.*

Undervisningssemester

Vår 2017

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har

- kunnskap om lese- og skrivestrategier som basis for læring og læringsprosesser
- kunnskap om hvordan elevenes lese- og skriveferdigheter kan utvikles i det enkelte skolefag med utgangspunkt i læreplanens fagplaner og rammeverk for grunnleggende ferdigheter
- kunnskap om hvilken betydning de andre grunnleggende ferdighetene har for lesing og skrijving i ulike skolefag

- kunnskap om nasjonal prøve i lesing og hvordan analyseverktøyet kan benyttes til videreutvikling og tilpasset opplæring
- kunnskap om didaktisk forskning med relevans for utvikling av elevenes lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- kunnskap om hva det vil si å være ressursperson i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter

Ferdigheter

Studenten kan

- bruke lesing og skriving som grunnleggende ferdighet som redskap for læring i ulike fag
- bruke andre grunnleggende ferdigheter som redskap til å utvikle elevenes lesing og skriving i ulike fag
- bruke arbeidsmåter som fremmer elevenes forståelse, undring, kreativitet og evne til å arbeide systematisk med begrunnelser og argumenter
- analysere og vurdere elevenes tekster ut fra ulike perspektiver på kunnskap og læring
- planlegge, gjennomføre og vurdere relevante undervisningsopplegg med lesing og skriving som grunnleggende ferdighet i ulike fag for alle elever i trinn 5-10 i samsvar med rammeverk, teoretisk- og erfaringsbasert kunnskap
- benytte kartleggingsresultater fra nasjonale- og andre prøver som verktøy til videreutvikling av undervisningen i ulike fag
- legge til rette for og gjennomføre deling av kunnskap innenfor eget kollegium og i nettverk og virke som ressursperson for kolleger

Generell kompetanse

Studenten

- har utviklet et overblikk over lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag i skolen
- er bevisst på hvordan lesing og skriving brukes på fagenes premisser
- har forståelse for lesingens og skrivingens betydning som allmenndannende ferdigheter og for samspillet med de andre grunnleggende ferdighetene i både i skolen og i samfunnet forøvrig
- har innsikt i den betydningen de grunnleggende ferdighetene har for deltagelse i et demokrati
- kan være en ressursperson i lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag i skolen

Innhold

Læringsutbytte forutsetter at det blant annet undervises i og arbeides med følgende tema

- Elevers utvikling av lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- Sammensatte tekster
- Lesing og skriving i det flerspråklige klasserommet
- Ulike arbeidsmåter og oppgavetyper som kan stimulere læring i lesing og skriving i de ulike fagene
- Nasjonal prøve i lesing og analyseverktøy

Det vil bli arbeidet både teoretisk og praksisrettet i samsvar med målene for læringsutbytte. De didaktiske tema vil også inneholde tema som vurdering og tilpasset opplæring, inkludert det flerspråklige og flerkulturelle perspektivet.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil være tre fysiske samlinger à to dager. De tre samlingene vil inneholde forelesninger, oppgaver, dialog, refleksjon, tilbakemelding, veiledning og kunnskapsdeling mellom studentene.

Læringsplattformen Fronter benyttes til informasjon, fagstoff, oppgaver og innlevering av arbeidskrav. Det vil også være aktuelt å benytte annet kommunikasjonsverktøy mellom samlingene.

Praksis

Praksisnære komponenter er en integrert del av studiet, og studentene må undervise i skolen på ett/flere av trinnene 5-10 parallelt med studiet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret får studentene fire oppgaver av faglig og didaktisk karakter. Disse skal leveres inne gitte frister. Arbeidskravene inneholder undersøkelser, planlegging og gjennomføring av undervisningsopplegg med påfølgende refleksjonsnotat knyttet til teori og styringsdokumenter, samt andre didaktiske oppgavetyper, individuelle og i gruppe. Tilbakemelding på arbeidskrav blir gitt både av faglærere og medstudenter. Mer detaljert beskrivelse vil bli gitt på samlingene.

Minst ett av arbeidskravene skal inkludere pedagogisk bruk av IKT.

Studenten må involvere ledelse og kollegaer ved sitt arbeidssted i arbeidet med arbeidskravene.

Alle arbeidskrav må være levert og godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Emnet har todelt eksamen.

Deleksamen 1: Individuell skriftlig utviklingsoppgave. Det arbeides videre med et tema i tilknytning til et gitt arbeidskrav. Problemstilling formuleres og godkjennes. Faglærer gir tilbakemelding på førsteutkast. Flere opplysninger ved studiestart. Denne teksten vurderes av faglærer og ekstern sensor. Det benyttes bokstavkarakterer A – F, hvor A er høyeste - og E er laveste beståtte karakter.

Deleksamen 2: Muntlig framlegg i gruppe. Detaljert beskrivelse gis ved oppstart av emnet. Framlegget vurderes med Bestått/Ikke bestått. Intern og ekstern sensur.

Det gis en samlet karakter i emnet. Begge deleksamener må være bestått for å få karakter i emnet.

Dersom den ene deleksamenen blir vurdert til ikke bestått, kan denne eksamenen avlegges på nytt.

Skriftlig utviklingsoppgave kan omarbeides én gang med samme problemstilling. Dersom man ønsker å forbedre karakter, må ny problemstilling avtales med emneansvarlig.

For å gjennomføre muntlig framlegg på nytt må studenten innpasses i en ny gruppe ved neste ordinære undervisningssemester.

Evaluering av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført emneevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 6. januar 2016.

Med forbehold om endringer før studiestart:

Kverndokken, Kåre (red.) 2012: *101 måter å lese leseleksa på - om lesing, lesebestillinger og tekstvalg*. Bergen: Fagbokforlaget

Kverndokken, Kåre (red.) 2014: *101 skrivegrep - om skrivning, skrivestrategier og elevers tekstsaking*. Bergen: Fagbokforlaget

Roe, Astrid (2014): *Lesedidaktikk - etter den første leseopplæringen*, Oslo: Universitetsforlaget

Selj, Elisabeth og Else Ryen (red.) 2. utg. 2014: *Med språklige minoriteter i klassen. Språklige og faglige utfordringer*. Kap. 4, 5, 6 Oslo: Cappelen Akademisk Forlag

Smidt, Jon, Randi Solheim og Arne Johannes Aasen (red) 2011: *På sporet av god skriveopplæring - ei bok for lærere i alle fag*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag

Tønnessen, Elise Seip (red.) 2010: *Sammensatte tekster. Barns tekstpraksis*. Del 1 og del 3. Oslo: Universitetsforlaget

Utdanningsdirektoratet: *Læreplanen Kunnskapsløftet 06*

Utdanningsdirektoratet: *Rammeverk for grunnleggende ferdigheter*

Utdelt materiale

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:59:57